

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. Előfizetési pénzek és reklamációk Feigl Gyula és Rónai Frigyes kiadók címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilvántartási sora 40 fillér.
Hirdetési nagyság szerint.

XXVIII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRIKS LAJOS.

7. szám.

Az új ipartörvény.

Rögtön vajdó kérdés az ipartörvény revíziója. A most érvényben lévő ipartörvényeket vajmi kevesen voltak megegyedve; még azonban a kisiparosok tartottak — és méltán — szerelmesnek. Hasztalan volt minden sirákozás, jajveszedeles, hogy kisiparunk pusztul, hiába atkozunk az osztrák nagyipart, hogy az tesz tönkre bennünket, a piacon iparcikkkel nem tudjuk fel venni a versenyt, nem használhat semmit.

A kisipar senyvedett, sanyidótt, tengett-lengett tovább, mindentelől szorítva, teperve, gyűrve. Főleg az osztrák ipar nehezült kisiparunk gyenge vállaira. Az osztrák ipar teljesen nagyiparrá fejlődött, s mint ilyen minden szakmában, úgy a szőlőművelés, cipészeti, vas- és építőanyagok elkészítésénél igénybe van véve a technika által megteremtett segítő eszköz: a gép s a mi még ennél is sokkal nagyobb erőt kölcsönöz, hogy valami árucikk versenyképes legyen: a nagy tőke befektetés.

A nagy tőke megadja a lehetőséget arra, hogy a nyers anyagot olcsóbban tudja megszerezni, viszont a gépek, mint segítő eszközök, tetemesen hozzájárulnak ahhoz, hogy a nyers anyagot gyorsan leforgasson tudja kevesebb munkas emberrel idő igénybevételével. Az anyagot is drágábbm tizen meg a kisiparos, mert 3—4 kézből veszi es kicsibe, míg a nagyiparos nagyban vásárolja az anyagot és első kézből kapja.

Szóval a kisiparosnak a munka elkészítése többé van, mint a nagyiparosnak és láthatjuk azt, hogy az eladásnál a kisiparos nem adhatja oly olcsón az árucikkét, mint a nagyiparos. A nagyiparos tisztelte olcsóbban adhatja az árut, mint a kisiparos és mégis oly haszonnal adhatja, mint emez.

Még egy másik dolog is lényeges szerepet játszik. Mútan a kisiparos nem tudja azon munkabért megfizetni a munkásnak, mint a nagyiparos, emellett nem is kap oly szakértő, jó munkást, mint az utóbbi. A munka sem lesz az a tökéletes és jóízűnek megfelelő a kisiparosnál, a mely körülmény az eladásnál szinte hátrány.

Mindennek nyilvánvaló, hogy az eddigi kormányok kisipari politikája rossz uton járt és nem látványos volt a sok sirás, jajgatás.

Saterényi József államtitkar Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nevében annak idején ígéretet tett, hogy az új ipartörvény javaslatát ezekben már közzé fogják tenni. És csakugyan a napokban a nyilvánosságra bocsátották a tervezetet.

Most már jó uton vagyunk, mert a kereskedelmi miniszter még ez év őszén óhajtja a Ház elé vinni e törvényjavaslatot, mely hivatva van egy teljesen más világot teremteni Magyarországon, melynek életbeléptetése esetén kisiparosaink több reménységgel és nagyobb bizalommal nézhetnek a jövőbe.

A törvényjavaslat részletesen foglalkozik mindennel, a mi csak módosításra, revízióra szorul. Szóval az iparüzési jogról, ennek alaptörvény feltételét alapítja meg; külön emlekezik meg a képesítéshez kötött iparokról; folytatódag megemlíti az engedélyhez es a telepengedélyhez kötött iparokról.

Igen fontos az a fejezet, mely a házi és vándoripar iránt rendelkezik, mert szabályozza ebben az irányban az annakelőtte oly gyakori visszaágásokat.

Lényeges része a törvényjavaslatnak az iparoktatás, melyre a kereskedelmi miniszter igen nagy súlyt kíván helyezni; a kötelező oktatás mellett terjedt van véve a továbbképző tanfolyamok és iskolák létesítése, a mit úgy az ipari segédek, mint

maguk az önálló kisiparosok tudásuk, képzettségük fejlesztése céljánól igénybe vehetnek.

Figyelemre méltó része a javaslatnak a munkavédelemről, a munkaviszonyról, a munkaidőről szóló fejezet, mely kellően szabályozza a gyermekek, fiatal munkások és nők, aztán külön a felnőtt munkások, a magántisztviselők, a kereskedelmi alkalmazottak munkaidéjét.

Későbbikül egyik legértékesebb része azonban a törvénytervezetnek az, a mely a munkaközvetítéssel foglalkozik. Minden község, melyben a lakosok száma a tízezer meghaladja, tartozik létesíteni munkaközvetítőt, a tízezernél kevesebb lakost számláló községek pedig létesíthetnek munkaközvetítő intézetet. Még van határozva a községi munkaközvetítő intézetek szervezetének és működésének alapelvei.

Mindenesetre ezen utóbbi fejezet hathatósan fog hozzájárulni a munkanélküliség, a kivándorlás megcsökkentéséhez; az egyes munkaközvetítők egymással összeköttetésben állván, elhelyezni lesz módjukban a munkanélkülieket, mert hát az új ipartörvény megvalósulása esetén remélhetőleg több munka lesz ebben az országban, a munkás is, az önálló kisiparos is szabadabban lételekzhet és a hol sem a nagyipar, sem az osztrák ipar nem gáncoskodik majd a kisiparnak, ott boldogulhat a kisiparos és még inkább boldogulhat majd a munkás is.

Vajha már elkövetkeznék az az időpont, melyben a parlament megszavazza az új törvényjavaslatot.

A kisiparosok szellemi önképzése.

A kisiparosok óriási számarányú osztálya az, mely miként a multban, úgy maupság is a társadalom mos-

Tárca.

A gyilkos.

Megölte könnyörtelenül. Annyi lelkiismeretfordulást sem érzet, mikor megfojtotta, mint a katona, ki ellenséges bajtársát lövi le a csataterén komondora. Pedig — a felesége volt az, a kit szeretett, imádott bálványozott.

Csak mikor már künn járt a szabadban, mossa a még nem régen idegen fészektől, csak akkor kezdett erőt venni idegen valami sajátságos, tompa fájdalom. Olyanforma érzés, a minőt az ártatlanul elítelt érez a vesztőhelyen.

Leveszi a kalapját s úgy álmodozik. Terhes képelete végigálmúdjá még egyszer az egészet. Látja a bűbajos gonosz asszonyt, a ki neki minden volt. Volt. Most már senkije, semmije. Magához emelte a lestől mert szeretie. Megölte, mert megcsalta. Az övé volt, joga volt hozzá.

Egy-két éve még az egész kis város rajongott érte. Ő volt az aranyitruság vezére, a társaság lelke,

leányok mániák szemfényve. Szép, bátor és okosleányok, asszonyok csak úgy törték magukat utána; és mikor ő mégis ahhoz a meghurczolt eltasztott asszonyhoz szegődött, meg haragosai is sajnáltak. Hogy is teledzhetett, meg ennyire magáról egy Forgó? a patáji Forgó — családi utolsó vére? Hogy is boldogulhatott bele ez az okos ember abba egykori jött ment leány-asszonyba. És ha még jó lélek lett volna! De valóságos boszorkány volt, a ki verui tudott a nézésével, igérni a jərəsáuk. Se szeri se száma, a kiket elbolyított, elcsábított. Szinte téltek tőle.

Mekkora port vert föl tavaly, hogy egy igazi dzsentri. Bíró Odón feleségül vette. Igaz, hogy ha mar el is kergette. Ugy úzte ki hazából a halatlan, gonosz asszonyt, mint az idegen kutyát.

Nem fogta senki pártját, még csak nem is védelmezte senki, mindenki tudta, mi a bűne. S a kacér, rossz asszony maga sem tagadott semmit a hálojába fogott, deiceg, Forgó gyerekek előtt.

Tudott ő mindent róla mégis ha hozzá simult az a szépséges boszorkány-asszony, forni kezdett a vére, égni, az agyveleje, laugolni minden idege. Nem tudott nélküle élni:

Alig bonyolódott le a válópőre, feleségéve tette. sokat toródott a világ larmájával, családjá haragjával, átkával, vak, pusztító szenvedély, emésztette testét. Érezte fejével is, hogy nem méltó hozzá. Tulta, hogy örültség az, a mit tesz s mégis magához kellett emelnie azt, a kit a másik már eltasztított.

Es az a csicsergő, bolondos asszonyki olyan halás olyan jó, olyan szent volt. Pedig ordög volt, nem szent. Aruló volt a csókja, komédia szenvedélyes ölelése, tettetés minden mozdulata...

Egyszer csak megint suttogni kezdett a világ. Eleinte halkán, később mind hangosabbau. Ő nem hallotta, vagy — ha hallotta — nevetett rajta.

Nem is rágalom, hanem csak örültség foghat reá ily bünt. A Magdolnák nem szoktak újra várkezni. Es mégis... a betemetett posvány megint megnyílt, s gyilkos lehellétével majdum megfojtotta a jó-ágában esztelen embert, ki azt hitte, hogy a mocsár helyén annál fogékonyabb lesz a talaj a jó magnak, melyet belé pazarolt.

A régi történet új lett megint. Meggyalázta őt is, mint a másikat, elpusztította őt is, mint valamennyit. Ugy meggyalázta, hogy nem is lehetett tagadnia a gyalázatot. Nem lehetett mentenie sem a hűtlenségét.

Sirolin

Emeli az étvágyat es a testvélyt, meggyalazott a köhögést, váládérot, éjjeli izadást.

Tudóbetegegek, hurutok, szamar-köhögés, skrofulczis, influenza

ellen számtalan tsuar es orvos által naponta ajánlja

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche" eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche"

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszer-tárakban. — Ára övegenként 4— korona

toha gyermeke, melynek jajsza csak a nyomorúság határaig hat, de tovább a jólét küszöbéig már nem bír jutni.

Közéletünk faktorai korszakalkotó munkával foglalkoznak, anélkül, hogy működésük delejébe belevonnák a társadalmi élet páriáit, a kisiparosok eltelelt ügyét.

Világos, hogy e nélkül munkájuk meddő, a kik pedig ezen fennakadnak, nem kutatják deduktíve az indító okát és pedig azért, mert hiányzik hozzá a jóakarát.

Kevesen vannak, kik a kisiparos sanyaru helyzete javításán tételődnek, de az a kevés egy egész hatalommal ér fel, mely valóban elszántsággal küzd az ügy igaz voltaért.

Es ha küzdelmük nem is terem egyebet mint szuró tövist, vegyék megnyugvással azt, hogy van még a kisiparosoknak egy hatalmas eszközü, mely a világ teremtése óta uralkodik és az nem más, mint a szellemi élet.

Ez az egyetlen vagyon még, mely fölött senki sem rendelkezhetik, a mely semmiféle néven nevezendő törvény által ki nem sajátítható, se meg nem szorítható.

A kisiparosok létjogosságát, önállósági jogkörö veszélyeztetve van, de szellemi birodalmuk megügatlan, bevémagaslatán áll, kezében tartja sorsának gyeplőt, mert oly tényezővel bír, melylyel leginkább képes nem csak ideális, de valódi célokat is elérni.

A szellemi önképzéshez nem szükségeltetik feltétlenül szervezkedés, ez csak a formalitások kérdésének eldöntésére bírhat befolyással. A szervezkedés csak ott kívánatik meg, hol azt a helyi viszonyok igénylik, s hol meg van a bizalom egymásban.

A szellemi önképzésnek közvetlenül kell megtörténni olyképen, hogy ez minden megrázkódtatás nélkül tudjon lábra kapni.

A szellemi érintkezés hiányát pótolja az oly tényező, mely hivatva van a kisiparosok körében előmozdítani a műveltség azon törekvéseit, melyek keretében a szellemi életnek mozogni kell.

Nincs az a művelt nemzet, hol eziránt ne tettek volna felsőbb helyről oly áldásos intézmények, melyeknek éppen mi szenvedjük hiányát.

A kisiparosokban mindig meg volt és lesz is az az erő, melylyel szellemi tőkéjét megszerzi, csak arra felé kell iparkodniuk, hogy ne egyoldalú, hanem teljes sikert érjenek.

A szellemi önképzésnek sok mindenté e eszköze van. Lehet válogatni bennük tetszés szerint, de kellő elővigyázattal, nehogy az előrehaladásban benuulás álljon be.

Az eszközök nyújtásában persze fordulni kell azokhoz a testületekhez, a melyeknek szabályaiban és törvényeiben gyökeredző feladatok felkarolni mindazon mozgalmakat, a melyek helyes és előirt irányban haladnak, s melyek megkövetelik az ilyen testületek szellemi támogatását, eltekintve az anyagi eszközöktől, a melyek csak technikai és cselekvő dolgok.

Addig tehát, míg ezen remények teljesítése nem helyzetnek kilátásba, építeni kell azt a bástyát, mely a fel-feltörő akadályokat visszaverni lesz hivatva. G.

Városi ügyek.

4192 1907.

Hirdetmény.

A földművelésügyi miniszteriumnak kiadványa alapján elrendelem a téli hónapokban a a hernyó férekeknek a fán maradt egyéb áráz leveleknek összehasított gyümölcsnek a leszedését és elégetését.

Ugyancsak a téli fanyrás alkalmával meg kell gondosan takarítani a fáknak törzseit is. Az elváltató kéreg, valamint a törzset borító mohá és zuzma alatt temérdek sok apró ellenség tanyázik.

A rendőrkapitány és a hegymesterek utasítást kaptak a hernyózással ellenőrzésére nézve.

Köszeg, 1908. február hó 4-én.

August János,
polgármester-helyettes.

Indulatának első viharában elakarta gázolni, szét akarta morzsolni büntetését, azt a gyereket is, ki még az iskola porát is alig rázta le magáról. Jó, hogy idejekorán kerekelt oldott. Most talán nem lenne ily nyugodt a lelkiismerete. Hiszen az a tacsó nem volt, nem lehetett bűnös. Az asszony csábította el.

A hűvös szellő valahonnan a távolból darabokra tördelt, zavaros akkordokat lopott fölébe. Valami ismerős nótát húztak a cigányok, s a hang vitte-vitte magával, oda a zajba, a vigadók, a kacagók, a boldog emberek közé.

A mulatozók észre sem vették, mikor leült a zöld asztal mellé, az álmukból felriasztott, nyírt lombu ákák alá.

Egy részeg német munkásember ült a szomszéd asztalnál. Rongyos volt és sápadt. Nyolc üres üveg ásitozott előtte, most tették elébe a kilencediket. Egész heti keserves munkájának a bérért issza el ma. Merve, bárgyu tekintete beleveszett a sötétségbe, mintha gondolkodni akart volna valamiről. Talán a holnap jutott eszébe. Dühösen csapott a durva asztalra még durvább öklével, csorompolve gurultak szét az üvegek s mind egyre azt ordította: „Kommt was kommt!“
Mennyi filozofia!

Az új vendég mintegy villámütésre kapta fel fejét, mintha egy csöbör jeges vizet öntöttek volna végig rajta. Onkéntelenül ismételte e szavakat és jóleső nyugalom szállta meg lelkét. Érezte, hogy ebben az ostoba mondatban van a lét problémájának a kulcsa, melyet hiába keres a bölcs, pedig az állati ösztön minden indukció nélkül is tud róla. A végzet hatalma ez, melyet nem kerülhet ki senki. Nem is ő ölte meg a feleségét. A fátum a gyilkos. A végzet, mely már kezdettől fogva gyilkosnak szant. De hát akkor az a szegény asszony?

620 1908

Hirdetmény

Közhírré teszem, hogy a helyiek és gyege elmájúek segítségével könyvirodalmányokat elfogad a polgármesteri hivatal.
Köszeg, 1908. február hó 10-én.

August János
polgármester-helyettes.

650 1908.

Hirdetmény.

„Árpád vezér sírja“ című történelmi tanulmányi munkára előfizetést elfogad a polgármesteri hivatal.

Köszeg 1908. február hó 13.

August János,
polgármester h.

626 908

Hirdetmény.

A város tanácsa Köszeg szab. kir. város kéményseprői kerületére pályázatot hirdet.

Tartozik a képviselőtestület által megválasztandó kéményseprő özv. Kehr Antalnak, ki a 80. életévét már meghaladta, évi 1200 K. életfogytiglani életjáradékot fizetni, ennek biztosítása céljából egy évi életjáradékot felőre összeget mint óvadékot letétbe helyezni; a hirdetésnek költségeit megteríteni; a képviselőtestülethez címzett és az ipartörvény értelmében felszerelendő kérvényt t. évi március hó 20-ig betervezni.

A kéményseprői díjak 2608/889 sz. a. alkotott szabályrendeletének 10 §-ában megállapítva.

Köszeg, szab. kir. város tanácsának 1908 február hó 11-én tartott üléséből.

Jambrits Lajos
jegyző h.

Hirdetmény.

Közzéteszem, hogy a város két már használt Garvens szerkezetű kutat és ny nyeret elad.

Köszeg, 1908 február 12-én.

August János,
polgármester-hely.

Hírek.

— **Estély a Polgári Kör-ben.** Elvezetes estélyt rendezett a Polgári Kör február hó 8-án. Az estély, melynek igen szép számu közönsége volt, hangverseny nyel volt egybekötve. A műsort Pétz Győző houvéd-hadnagy felolvasása vezette be, ki az ő becézett nevével „Muki“-rol tartott sikerült felolvasást, melyért zajosan megtapsolták. Utána Reményi Ferenc houvédzászlóaljparancsnok adta elő zongorán Grieg két dalát: Törpék elvonulását és a Tavasi dalt. A nagy tudással, melegséggel és lendülettel teljes mesteri játékot általános tetszéssel és ószinte, lelkes tapsal jutalmazta a közönség. Ugyancsak hatásteljes volt a műsor harmadik száma is, mit Szemző Sándor dr.-né töltött be, ki Fuhrmann Emil hadnagy zongorakíséretével néhány ének-számot adott elő anyai kedvességgel, érzéssel és közvetlenséggel, hogy teljesen lekötötte hallgatóságát. Különösen tetszett az „Altató dal“, mit mindvégig megkapóan, szépen énekelte. Az egyhangú tetszéssel fogadott műsor után tánc következett, mi vigalmas kedvvel hajnalhasadtáig tartott.

— **Eljegyzés.** Fodor Antal dr. szolgabíró eljegyezte Rákossy Ilonát, Rákossy Ferenc nyugalmazott csendőrnagy leányát, Köszegen.

— **Egyházmegyei hír.** A megyéspüspök Töke Károly segédlelkésként Rohouca helyezte át. — Puskin István volt rábaszentmártoni segédlelkész, városunk szülőtte, súlyos betegségére való tekintettel szabadságot adott.

— **A honvédtisztek folyó hó 20-án** megtartandó mulatságára, ha valaki tévedésből meghívót nem kapott volna és ilyenre igényt tart, forduljon ez iránt a rendező bizottsághoz.

— **Ertekezlet az adóreform ellen.** August János h. polgármester ma délelőtt a városházára több adófizető polgárt értekezletre hívott meg, hogy egyelőre szűkebb körbe ismeresse, hogy a tervezett adójavaslatoknak minő hatásuk lesz a városok háztartására és a város polgárságára s egyben eszmecserét folytassanak az adóreform felett. Ismeretes, hogy e hó 26-án ülnek össze Budapesten a városok megbízottai és ország-

Erre a gondolatra láthatatlan kéz kezdte fojtogatni. Didergett... hiszen akkor ő is ártatlan...

Ki ölte hat meg boldogságát, ki a gyilkos? Ki? Szegény asszony! Ha most kellene megölnie, de hogy ölné meg!...

Egy távolabb eső asztalnál kesergő legények mulattak és egyre húzták a cigányokkal. Es sirt a hegedű és zokogott a cimbalom:

Ki tették a holttestet az udvarra,
Hej! nincs a ki végig végig sirassa!

A gyilkos csak bámult, bámult bele a semmibe aztán lehajtott a lázas fejét a hideg asztalra. Es sirt hosszan és sirt keservesen...

Cigány, hazudik a nótád!

A divat.

— A Divat Újság-ból. —

Hogy az öltözködésben érvényre juttathassuk az egyéniségünket, ahhoz nem elég a magunk egyeni ízlése, miután valamennyire mégis csak szem előtt kell tartanunk, hogy mi a divatos. A mostani divat, mely annyi mindentéle választásra ad módot, megkönnyíti ezt a feladatunkat. Természetesen mindenki azt szeretné, hogy egyre-másra csak újdonság legyen az, a miben válogathasson. De hát szerencsére vannak kivételek is, a kik tudnak megkülönböztetni: tisztában vannak a saját egyéniségükkel és ki tudják válogatni a divatból mindazt, a mi nekik az ő természetüknek felel meg. Már pedig csak az a hölgy öltözködik jól és ízlésen és mindenképpen szépen, a ki képes erre a megkülönböztetésre. Egyebekben most kissé háttérbe szorulnak

gyűlési képviselői, hogy az állami adóreform dolgát megvitassák. Erre az országos értekezletre előreláthatólag városunk is küld megbízottat.

— **A szombathelyi fősolgabírói állás.** A 17-én megtartandó vármegyei közgyűlésen töltik be a szombathelyi fősolgabírói állást, melyre az egyedüli pályázó Sinkovich Elek a községi járás tb. fősolgabírája. — Ostffy Lajos dr., vármegyei tb. főjegyző, a kit jóbarátainak és ismerőseinek nagy táborra kért fel a pályázatra, kijelentette, hogy Sinkovich Elekkel szemben, ki nálánál jóval régebben szolgálja a vármegyét, föllépni nem kíván s azért be sem adta pályázatát, s így holnap Sinkovich Eleket egyhangulag fogják megválasztani a szombathelyi fősolgabírói állásra. Mint halljuk, helyébe Köszegre Fodor Antal, vasvári szolgabíró kerül.

— **Vizsgálat a városnál.** A múlt évben felmerült több rendbeli mulasztásból kifolyólag elrendelt fegyelmi ügyekben az alispán megbízottja Ostffy Lajos dr. tb. főjegyző hétfőn és csütörtökön kihallgatást tartott a városházán. A vizsgálat már ugyan elég előrehaladott állapotban van, de még befejezést nem nyert, miért is a további kihallgatások a jövő szerdán fognak megjelenni, mikor is is a vizsgálat előreláthatólag befejezést fog nyerni.

— **Előkészületek a gyermeknapra.** A múlt év tavaszán vármegyeszerte rendezett gyermeknap s a vele összekötött anyagi siker arra buzdította az elhagyott gyermekek lelkes pártfogóit, hogy a tavalyi gyermeknapot az egész vármegyében megismételjék. Az előkészítő bizottság e hó 17-én délután 3 órakor Bezerédj István főispán elnöke mellett ülést tart Szombathelyen a vármegyeházán. Az ülésre a meghívókat már kibocsátották. Reméljük, hogy városunk ez idén a humánus ügyhöz méltó módon veszi ki részét a rendezendő ünnepségből.

— **Elhunyt városbíró.** Winkler Károly Rohonc nagyközség volt városbírája, hosszas szenvedés után e hó 7-én 61 éves korában elhunyt.

— **Házasság.** Frühwirth Károly magánhivatalnok e hó 11-én kötött házasságot Hajszán Terézszel Köszegen. — Krallavics András mozdonyvezető szerdán esküdött örök hűséget Bajcsy Teréznek a Jézus-szive templomban Köszegen.

— **Pályázat a városi kéményseprőmesteri állásra.** A város tanácsa Köszeg szab. kir. város kéményseprői kerületére pályázatot hirdet. Tartozik a képviselőtestület által megválasztandó kéményseprő özv. Kehr Antalnak, ki a 80. életévét már meghaladta, évi 1200 kor. életfogytiglani életjáradékot fizetni, ennek biztosítása céljából egy évi életjáradékot felőre összeget, mint óvadékot letétbe helyezni, a hirdetésnek költségeit megteríteni. A képviselőtestülethez címzett és az ipartörvény értelmében felszerelendő kérvényt t. évi március 20-ig betervezendők.

— **Műkedvelői előadás.** A községi „Katholikus Legényegylet“ múlt vasárnap megtartott színelőadással egybekötött mulatsága igazán fényesen sikerült. Rátkai László pályadíjas népszínművét „Felhő Klárit“ adták. A Mulató nagyterme zsutolásig megtelt közönséggel. A darab betautításával Huszár Mihály segédlelkész, az egylet titkára fáradozott, meg pedig eredményesen, mert a nehéz darabot a műkedvelők sikeresen játszották meg. A szereplők egyik másik pedig ugyancsak beleélte magát szerepébe és kifogástalan játékot nyújtott. Bilisít Paula, Bauer Hedvig, Jahn Mili, Fatalin Imre, Belső József, Gneissz Ferenc, de meg a többiek is jól játszották szerepüket. Méltó dicsőretem érdemel a műkedvelő zenekar, mely csakugyan élvezetes játékot nyújtott s reméljük, hogy több alkalommal élvezhetjük még pompás játékaikat. A színi előadás után tánc következett, mely reggelig tartott.

— **Anyakönyvi hír.** E hó 15-ikével életbe lépett az egész vármegye területén Vasvármegye törvényhatóságának az anyakönyvi tiszteletdíjak kezelésére vonatkozó szabályrendelete. Az új szabályrendelet elrendeli

az ilyen általános divatkérdések. Ilyenkor farsang idején, a mikor már a bál ruhák körül is kialakult a divat és a ki bálozni akar, már többé-kevésbé ellátta magát a megfelelő öltözékekkel, előtérbe lép a legfontosabb, a menyasszonyi és más lakodalmi ruha kérdése. Hosszu tapasztalat bizonyítja, hogy ugy a fővárosban, mint a vidéken, a legtöbb lakodalom farsang idejére esik és így most nagyon sok házban az adja legnagyobb gondot, milyen legyen a menyasszony ruhája s milyen az örömanyaé? Természetesen a menyasszonyi ruhánál is szem előtt kell tartanunk a menyasszony egyéniségét: fiatalos, komolyabb, könnyed vagy nehezebb legyen-e a ruha ugy a formájában, mint a díszében. Es ehhez illezkedik aztán az anyag is, a melyből a ruha készül. No de hát van miben válogatni, rendelkezésünkre vannak a szebnél szebb fehér japauselymek, a sifon, márkizett, kínai krepp, liberti dűssesz, brokát, moaré selyembáron és posztó. Hogy dísznek a csipke a legszebb, s e között is a minél régebb valódi csipke, azt talán meg sem kell külön említenünk. A kinek pedig nincs ilyen családi csipkéje, az szépen maga készít rá finom rececsipkét és mind gyakoribb már a gyönyörű caetneki hazai csipkedisz is.

A laza tunika-átvető mind kedveltebbé válik és a formájában hajlik egy keveset a görög modor felé. Az egészen simára szabott és varrt menyasszonyi ruhának gyönyörű díszét kapazi egy ilyen csipkeátvető.

Mostanában, a mikor a tapasztalat arra tanított meg benűnket, hogy a divat, bár néha állandónak látszik is, mégis hirtelen at szokott csapni — néha már kissé előtérbe lép a kelengyét illetőleg. A menyasszony a sok ruhának csak az anyagát viszi magával új otthonába és a menyasszonyi ruhán kívül legfeljebb ha még

ugyanis, hogy ezentúl az anyakönyvi kivonatok és családi értesítők kiállításáért járó díjak nem az anyakönyvvezetőket, hanem a községet illetve a várost illetik.

— **Faadás a városnál.** Szerdán adták el a város alsó erdejében termelt fa egy részét. Az eladásból közel 14 ezer korona folyt be.

— **Faarverés.** A városi alsó erdő nemességi és gáspán áterdeléséből kitermelt faanyagok, folyó hó 17-én délelőtt 9 órakor a helyszínén nyilvános árverésen elolgnak adni.

— **A közzei szikvizgyár-részvénytársaság** múlt vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. Egyhangulag elfogaltak az üzleti kimutatást és mérleget és részvényenként 5 korona osztalékot állapítottak meg.

— **A II-ik vadászszázalék,** mely közel hét évig állomásozott városunkban, most Triesztből Karsztos-Gradiskara helyezettett át.

— **Adóügyi jegyzői állás.** Rohonc nagyközség képviselőtestülete legutóbb tartott ülésén egyhangulag elhatározta, hogy egy adóügyi jegyzői állást szervez.

— **Jogtalan iparüzés.** A városi tanács mint I-ső fokú iparihatóság, *Karenits* István köhalmi lakost, ki gyümölcsös-üzletszerűen kereskedett ipartegelővény nélkül, 5 korona pénzübüntetéssel sújtotta.

— **A hírlapokért.** A vidéki pénzüntezetek nem egy esetben tapasztaltattak és nem egyszer vettek igénybe a vidéki sajtó jóindulatát és támogatását. Ez ösztönzi arra a vidéki hírlapírók országos szövetségét, hogy tagjai útján felhívja a vidéki pénzüntezeteket, hogy most az évi mérleg elkészítésekor akár mint adományozók segítsék elő az egyesület humanus céljait. E felhívást a helyi pénzüntezeteknek is figyelembe ajánljuk s kérjük, hogy adományukat a cél megjelölésével szerkesztőségünkhez szíveskedjenek beküldeni.

— **A tartalékosok fegyvergyakorlata.** A közös hadsereg hivatalos lapjában most tettek közzé a hadügyminiszterek a tartalék- és a póttartalék ezidei fegyvergyakorlatára vonatkozó rendeletet. Erendeli, hogy fölöttes katonai hatóság a fegyvergyakorlat idejének megállapításában a tartalékos polgári toglatozására es keresetere is tekintettel legyen. Földműveléssel foglalkozó tartalékosok a mező munka és az aratás idején nem hívják be fegyvergyakorlatra s a bekeallomány kiegészítésére is csak más foglalkozással bíró tartalékosok vagy póttartalékosok hívják be szolgálatra. A tartalékos gyalogos katonák, ha állandóan a hadtest kerületében lakik, ahol ezrede állomásozik, annak a századnál végez tizenhárom napig tartó fegyvergyakorlatot, a melynek szolgálat. Az egyéves önkéntesből lett tartalékos altisztet huszonnyolc napos s a tartalékos számvéző altisztet huszonnégy napra hívják be, oly módon, hogy az ezred bekeallománya mindig be legyen töltve s ezt a legénységet az ezred bekeallománya számítják.

— **Anyakönyvi statisztika.** A közzei anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési, házasság és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés:

Február 9-én: Heilig József és Horvath Teréz leánya Ida, r. k.

Február 10-én: Tomásits Anna leánya, Maria, r. k.

Február 12-én: Wurst Ferenc és Wurst Jozefa fia, Sándor, r. k.

Február 13-án: Kappel Gustáv és Imre Franciska fia, Jenő, evang.

Házasság.

Február 11-én: Frübwrth Károly hivatalnok és Hajszán Teréz.

Február 12-én: Krallavátsch András mozdonyvezető és Bajcsi Teréz.

Február 15-én: Kolnhofér Fülöp ács és Milos Franciszka.

elkészül az utazó-, látogató-, utcairuha. egy-két estélyt és fogadóruha; néhány blúz és viselő szoknya és pongyola. Kalap meg cipő csak a legszükségesebb kerül az új asszony otthonába. Sokat csak fehérműből ad a gondos anya a leánya kelenygyébe.

A mai fényűzés világában a fehérműt szeretik batisztból, vékony sifonból stb. előállítani, csupa pókháló finomságu betéttel, csipkével és himzéssel. Am a ki gazdaságosabb, az lehetőleg összeegyeztetni igyekszik a szépet a tartósággal. A fehérműben sohase szabad takarékoskodni, már mint az anyagot illetőleg. Mert csak a tiszta lenvászon vagy lebatiszt a tartós. Azonkívül az is bizonyos, hogy mennél egyszerűbb a varrása, a disze, annál tartósabb is. Nagyor sok házi-asszony tapasztalhatta már azt, hogy egy-egy fehérnemű darabnak a diszét kétszer, háromszor is meg kellett ujtania. Azonkívül a disze fehérműnek az otthon mosása majdnem lehetetlen. Elkerül tehát a tisztítóba, már pedig a legtöbb ilyen mosodában nem bannak vele különös gondnal és ennek az az eredménye, hogy alig fordul egyet-kettőt az idő kereké, a fiatal asszony sóhajva nézi a romokat.

Azért kerülhet diszes holmi is a kelenygyébe, de okkal-móddal nagyobb részt azonban a sima, elegáns angol divat szint készítsük, mert ez a legtartósabb.

A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való széküldéssel, két korona busz állér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba íutézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII. Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

Halálozás.

Február 14-én: Halper Ferenczné 29 éves, r. k., tüdővész.

— **Belvedere szállodat** (Wien III. Landstrasser-Gürtel) a dli- és államvasut közelében az aspangyi vasut mellett, a szép Maria-Jozefa parkon, gyönyörű kiltatással, a utazó közönség figyelmébe ajánljuk. A szállodában 300 szoba van. Villanvilágítás. Szobák már 2 koronáért kaphatók.

— **A Betegok elleni harcban** a világ legkiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek sorában az első helyet az Epilepszia (Nyavalyatorés) foglalja el. E bajban szenvedőknek vigasztal szolgálhat azon értesületünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert alkalmaz, amelyért már a külföld, is méltó elismerésben részesítette. Ez orvos Dr. Szabó Sándor Budapest, V. Alkotmány u. 5; ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

Köhögés nem betegség. Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megőrződnek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése meggátolható. A köhögés tehát soha sem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „Sirolin Roche” hatásos szert mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is előmozdítja és a testerőt fokozza. Kapható gyógyszer-tarokban.

De tegnap ugyancsak felt az igazgató!

● Az új operát kellett adni, már reggel minden jegy elkelt és délben hirtelen lemond a hőstenor! Rekedt — egy hang sínes a torkában! A színházorvos bizonyítványt ír: Nyolc napig kiméluie kell magát. Ekkor az igazgató az utjába eső első e szakmába vágó üzletbe rohan egy skatulya Fajféle valódi Soderi ásvány-pasztillát vásárol, elsiel vele Brillinskikhez és addig kér, könyörög, míg ez torló tejben bevesz, néhány pasztillát, aztután még néhányat a szájában is elszopogat. Nos — de hogyan énekelt azután este? Fényesen! Es ezt csak Fay-téle valódi szoderije tette! Kapható minden gyógyszer-tarban, drogériában és ásványvizkereskedésben skatulyánkért 1 K 25 fl.

Vezérképviselő Magyarországon-Ausztrián részre: GUNTHER W. T. B. IV. Grossgasse 27.

Regény.

A tisztelendő ur.

II.

Jó Jánost Salomfára rendelte kaplánnak a püspök. Salomfa meg Makkos egy püspökségben vannak ugyan, de külön varmegyében. Onnan ide kétnapi járás szezében. Legalább a Sajtás takácsnak annyi kell, mikor a szüretelő-zsákokkal bebarangolja minden őszszel azt a vidéket. Ha valaki ősméri, ő ősmériheti. Innen arra rajta kívül nem jár tán a madar se. No igaz meg a ven Krajcár István, a kinek a vak szürkéje hordozza a szüretelő-zsákokat meg a takácsot. De a vén Krajcár István nem jön számításba. Mit tudna az, mikor örök-ké csak az időjárásról van az esze meg az utat szidja, mely sáros, süppedős úgy őszszel, hogy többet van az ember a szekér mellett mint a szekéren. Meg ha tudna is, nincs megadva annak az a bőség a szóbeszédben, a mi a Sajtásnak. Már pelig ez lényeges dolog, akár a piktorra az eszete. De nincs is az a piktor, a ki különben kicirkalmazza azt a tajt, azt a vidéket, tóképp. ha nem reszketi el a szavakat, hanem szabadjára eresztli. Dehogyan reszketi...

Alig várta, hogy utolsó rugjon a szövészekén, leoldotta kötényét, elővette a zsinóros kopott bundát a meggyipiros üveggyömbökkel. Aztán az új bagoly-süveget még belepillantot a polituros rámas tükörbe, hogy a zsiros, deres haját a süveg alá simította s elballagott úgy eszhangszó után a Jó Fereucékhez.

Lámpavilág derengett eléje a piros függönyön keresztül az ablakból. Az utcaajtó nyirkosságára morogva szökött elő a komondor, hanem a Jó Ferenc visszakergette, a ki kijött a neszre a tornácra.

Sajtás János bekocogott, bekerült a szobába, hol fehér abroszszal volt terítve az asztal, rajt az estebéd parolgot. Az asztal mellett ült Jó János a pap, meg ott volt a gazda széke is. Az asszony, a Boris vasalt fehérműt, egyet-mást rakosgatott az ives-fődelű zöld ladába.

— Dicsőensék az úr Jézus. Jó estét adjon az Isten mind köszönetesen. Jó munkát. Jó appetitust kívánok! — Köszöntött Sajtás János.

— Mindörökké. Köszönök. Részre legyen benne.

— Fogadta el a pap meg az asszonyok.

Mindjárt előkerítették harmadiknak egy széket is az asztalhoz.

Sajtás János szabadkozott. Olatordult a rakosgató menyecskehez. Meglepődve, mintha nem tudná kérdé:

— Csak nem a tisztelendő úr utazik el?

— Biz az Holnap reggel.

— Ej ei. Aztán hová? Amint halom, Salomfára?

— Biz oda. Talán tudja merre van? Ugy-e messze?

Most már mégis odatelepedett az asztalhoz. Birocskát is szüresült az üvegphórból. Mohón nyelte le, hogy válaszoljon.

— Tudom. tudom lelkem. Hogyne tudnám. Ősmerek minden zúgot, minden bokrot arra. Messziségre is jó messzi van. Két nap, két éjszaka köll a Krajcár István szürkéjének odáig. Ámbátor sok-ökkel messzebb

is járunk. Le Somogynak, Baranyának. Keresztül a Dráva vizén Északra. Ott jól kelnek a szüretelő-zsákok.

— Ősméri Sajtás bácsi Salomfán? — kérdezte Jó János.

— Persze. Hogyne. Ott rostokoltunk sokszor fél-nap. Ott éjszakáztunk. Jó nagy helység. Egyetlen hosszú utcája van. A paplak ott van a nyugati szélen. Emeletes ház. A plébános öreg ember. Galambász. Fáiu dolgom volt ott mindig. A Krajcár Istvánnak is. A szürkenek is. A plébánosossal a kaplán ural ebédeltem. Az urak a Krajcár Istvánt is bekivántak közibök. Ha nem az szerénykedett. Kint maradt a cselédekkel az ambituson.

— E szerint a plébánost is ősméri?

A kérdett magasabba emelte fejét, tuskés nyakát dorzsólgette és bizonyos méltósággal felelte:

— Kozeli atyafi hozzám.

— Oh, oh! No lám! — hangzott a meglepődés egyszerre minden ajkól és Jó Ferencné asszony most már kétszeresen szívességgel kínálta vendégét.

— Tesék a rétesből. Ez itt mákos. Kicsit sovány ugyan Apadóban a vindely. Apjok, töltson az urabácsi poharába. Lám, lám! Nem is tudtuk!

— Biz úgy az. Csak hogy nem virtusom a kérdés.

— Aztán honan az atyafiság?

— Hat a Nácsiról, a hugomról, az Isten nyugtassa porában.

— A Nácsiról!

— Biz arról. Hiába, nem megy az semmire, a ki nem próbált világot. Olyan az, mint a palánta az árnyékban, hol a nap nem éri. Petyhüld lesz. Nem is élet az olyan... Hanem a szerencsét a Nácsi is csak a keresztanyjának köszönheti, a ki a celli papoknál volt szakácsné. Mikor edésanyánk meghalt, odavette, kitanította, kicsiszolta. Ugy került aztán szobaleányuk a tokodi grófhöz. Nem dic-érből mondok sokatól hallottam, hogy szép leány volt. Az arcán, a nyakán olyan tehar volt a bőr, mint a frissen esett hó. Különbén a hugomasszony is ősmerte, hogy itthon volt. Az igaz, arégen, lehet jó huszokétt esztendeje.

— Szép leány volt, — erősítette Jó Ferencné.

— Nohát a tokodi grófnál volt akkor egy ispán, a salomfai pap testvérocsse, az megszerette. Elvette.

Jó János arcizmai hirtelen megrándultak, amint a beszédet haligatta. Megmozdult a székén. Letette szivarját. Nem szólt. Csak látszot, hogy a figyelme fokozódik.

— Milyen sorsa lett! — folytatta Sajtás János.

— Teremtöm! Akár a grófnéknak. Magas kőházban laktak. Volt benn' tán tíz szoba is. Négy darab svájci tehénok jár a gulyára, Nagyok, kövérek. Szinte rengett alattok a föld. A sok hizó. Husosak, gömbölűek mint a dinnye. Aztán a tömérdek baromfi... Biz a Nácsi tejben-vajban túrdott ott, a mig élt.

— Meghalt? — kérdezte Jó János.

— Meg. Elszoró ő, azután az ura. Leánygyermekük maradt. Az is tul lehet már a huszon. Szép miut az anyja. Söt karcosabb, sudarabb a növése. Hogy árván maradt, odavette magához a salomfai pap, a bátyja.

Mig Sajtás beszélt, Jó János elhalaványodott. Szótlanul nyujtotta neki kezét, a mint még hosszan beszélt bucsuzóban, hogy köszönteti a tisztelendő sógorát a plébánost, a hugát, a kaplánt, ha még ott éri a jóhedvi, figurás kis kövér urat, a kinek aunyira megtetszett a Krajcár István a piros pipájával.

(Folyt. kövök)

Kugler-féle elsőrendű süteményekből

minden p-uteken friss szállítvány. Mindig kapható Waisbecker Ede utódánál **Schaar Józsefnél** Kőszegen.

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ” bedörzsolése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy törvényesen védett székelyhavas

INDASZESZ

gyógyfű sósorszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg karos befolytásától. Massagehoz (gyuró-kenőkura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfajás, natha, influenza, tagszagatás és mindennemű meghülesből eredő bajok ellen. A székelyhavas „INDASZESZ” össze nem tévesztendő közönséges sósorszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavas gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyfű sósorszesz. Egy üveg székelyhavas „INDASZESZ” folér 10 üveg közönséges sósorszeszszel.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavas „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben minder gyógyszer-tarban, és Szombathelyen minden előkelő fűszerüzletben.

